

Espoon vesiensuojelun toimenpideohjelma 2022–2027

Toimenpiteiden seuranta 2025

Sisällys

Yleisiä vesiensuojelun toimenpiteitä	1
Pohjavedet.....	1
Jätevedet	1
Maatalous	2
Metsätalous	3
Hulevedet.....	3
Ilmastonmuutokseen varautuminen.....	4
Kaavoitus.....	5
Vedenotto	6
Vesistökunnostus- ja hoitotoimenpiteet	6
Järvi- ja rannikkovesikunnostukset.....	6
Virtavesikunnostukset.....	7
Vesistökohtaiset toimenpiteet.....	8
Mankinjoen vesistö.....	8
Espoonjoen vesistö	9
Vantaanjoen vesistö	10
Finnobäckenin vesistö	10
Monikonpuron vesistö	11
Gräsanojan vesistö.....	11
Soukanojan vesistö	11
Rannikkovedet.....	12
Tutkimus ja toimenpiteiden vaikutusten seuranta	13
Viestintä ja neuvonta.....	13

Yleisiä vesiensuojelun toimenpiteitä

Pohjavedet

Taulukko 1. Toimenpiteet pohjavesien suojelemiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Asukasviestintä pohjavedestä	Valmis, viestitään tarvittaessa	Ympäristönsuojelu
Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden toteuttaminen ja toteutumisen seuranta soveltuvin osin	Jatkuvaa	Ympäristönsuojelu
Vanhojen pylväsmuuntamoiden korvaaminen puistomuuntamoilla ja keräysaltailla	Jatkuvaa	Caruna Oy
Varavedenottoalueilla (Brinkinmäki, Lahnus, Metsämaa ja Puolarmetsä) selvitetään mahdollisuutta vähentää tai korvata tiesuolausta kaupungin omistamilla kaduilla ja valtion hallinnoimilla väylillä	Alustavia keskusteluja käyty ja selvitys käynnistynyt vuonna 2023. Ei edistynyt sitten vuoden 2023 jälkeen.	Ympäristönsuojelu, Kaupunkitekniikan keskus, ELY-keskus, Väylävirasto

Jätevedet

Taulukko 2. Toimenpiteet jätevesien hallinnan tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Viemäriverkostoon liittymättömien kiinteistöjen paikantaminen ja liittymiseen velvoittamisen tehostaminen	Asukasvalituksien yhteydessä selvinneille liittymättömille kiinteistöille lähetettiin liittymiskehotukset 3 kpl. Aiempien kehotettujen kiinteistöjen 12 kpl tilanne tarkastettiin ja vieläkin liittymättömien kiinteistöjen osalta aloitettiin hallintopakko-prosessi.	Ympäristönsuojelu
Kaupungin omien pienpuhdistamojen puhdistustehon selvittäminen ja saattaminen nykyvaatimuksia vastaaviksi	Ei aloitettu.	Tilakeskus
Puhdistamojen puhdistustehon ja toimivuuden valvonta	Ympäristötarkastus 1 puhdistamolla. Jatkuvaa, 20–99 hlön jätevedenpuhdistamoille tehdään valvontakäynti noin 5 v välein.	Ympäristönsuojelu
Blominmäen jätevedenpuhdistamon rakennuttaminen	Valmis	HSY
Ylivuotovesien vähennys	Jatkuvaa. HSY:n vuotovesien vähentämistoimenpiteitä ohjaa jätevesijärjestelmän vuotohallintastrategia (päivitetty 2022). Viimeisen 2024	HSY

	<p>vuosiraportin mukaan saneerattu jätevesiviemäriverkostoa 13 km, josta tärkeimpänä kapasiteetiltaan pieneksi jäänyt ja usein ylivuotanut Viiskorpi-Nepperi-Järvenperä-linja valmistui 2025. Lisäksi kuvattu viemäreitä 74 km ja tehty vuotovesiselvityksiä Friisilässä ja Niittykummussa: tarkastettiin vesistöjen läheisyydessä olevat kaivot ja pumppaamot ja korjattiin vialliset takaisinvirtauksen estävät laitteet ja vuotavat kaivot. Lisäksi kehitettiin vuotovesien vähentämistoimenpiteiden vaikuttavuutta selvittämällä tarjolla olevat luotettavat ja kustannustehokkaat menetelmät arvioida viettoviemäriverkon virtaamaa ja kilpailutettiin viettoviemäriverkon aluemittausjärjestelmä 2025.</p>	
Vesihuollon kehittämissuunnitelman päivittäminen	<p>Vesihuollon kehittämissuunnitelman 2025–34 työstö valmistui, käytiin lausuntokierros ja suunnitelma hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa. Kaupunginhallituksen ja valtuuston käsittelyt ovat tammi-helmikuussa 2026.</p>	Kaupunkitekniikan keskus, HSY, ympäristönsuojelu
Jätevesijärjestelmien ja viemäri liittymisen vaatimusten mukaisuuden valvonta rakennuslupien yhteydessä	Jatkuvaa	Rakennusvalvonta
Uuden jätevesiviemäriverkoston suunnittelu ja rakentaminen uusille rakentamisalueille ja olemassa oleville alueille tuoden ne viemäroinnin piiriin	<p>Vesihuolto laajentui 2024–25 seuraaville alueille: Finnsinmäki, Sepänkallio, Hakjärventie, Gobbacka, Mynttilä, Kalajärvenkallio.</p>	HSY, Kaupunkitekniikan keskus
Suomenojan ja tulevan Blominmäen jätevedenpuhdistamoiden hoitaminen	<p>Jatkuvaa. Kaikki jätevesi käsitellään nyt Blominmäessä. Tuorein vuosiraportti 2024 kertoo, että puhdistamolla täytettiin vuonna 2024 kaikki lupamääräykset kaikilla laskentajaksoilla sekä pitoisuus- että poistotehovaatimusten osalta. Kokonaisfosforin poistoteho on 98 % ja kokonaistypen 95 %. Uusi puhdistamo on huomattavasti tehokkaampi kuin vanha: kokonaisfosforikuorma vesistöön on 70 % ja kokonaistyyppikuorma 20 % Suomenojan puhdistamon vastaavista.</p>	HSY

Kiinteistönomistajien ja rakentajien neuvonta hajajätevesiasioissa	Jatkuvaa. Uuden verkkosivun ”Mökkiläisen ympäristöasiat jätevesi-, jäte- ja savuasioista” kirjoittaminen aloitettu.	Ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta
Kiinteistöjen omien jätevedenpuhdistamojen toimivuuden ja vaatimustenmukaisuuden valvonta	Asukasvalituksien yhteydessä selvinneille kiinteistöille 2 kpl, joilla järjestelmät eivät täyttäneet vaatimuksia, lähetettiin kehotukset vaihtaa järjestelmä. Aiempien järjestelmän vaihtamiseen kehoitettujen kiinteistöjen 3 kpl tilanne tarkastettiin ja jos järjestelmää ei ollut vaihdettu, aloitettiin hallintopakkoprosessi.	Ympäristönsuojelu

Maatalous

Taulukko 3. Toimenpiteet maatalouden vesiensuojelun tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Kuormittavimpien peltoalueiden selvitys ja tiedotus maanomistajille	Ei toimenpiteitä vuonna 2025.	Ympäristönsuojelu, Länsi-Uudenmaan maaseutuhallinto, maanviljelijät, vesiensuojeluyhdistykset, ELY-keskus, Luonnonvarakeskus
Tilakohtainen neuvonta	Jatkuvaa	Länsi-Uudenmaan maaseutuhallinto, Ruokavirasto, tilaneuvojat, ELY-keskus
Hankekohtaiset neuvontatilaisuudet	Ei toimenpiteitä vuonna 2025.	Ympäristönsuojelu, Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys
Nitraattiasetuksen valvonta eläinsuojien osalta	Jatkuvaa. Vuonna 2025 tehty 4 hevostallitarkastusta ja ohjattu ja neuvottu tallien ympäristöasioissa.	Ympäristönsuojelu

Metsätalous

Taulukko 4. Toimenpiteet metsätalouden vesiensuojelun tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Tiedon lisääminen ja neuvonta metsätalouden vesiensuojelusta	Jatkuvaa	Suomen metsäkeskus, Tapio Oy, Luonnonvarakeskus, metsäalan toimijat
Metsätalouden vesistökuormituksen riskipaikkojen kartoitus	Ei toimenpiteitä vuonna 2025.	Ympäristönsuojelu, Suomen metsäkeskus, Luonnonvarakeskus
Tiedotusta metsätalouden kuormitukselle herkistä ja kalataloudellisesti arvokkaista vesistöistä	Valmis, viestitään tarvittaessa.	Ympäristönsuojelu, ELY-keskus
Vesilain valvonta metsänhoitoa koskevin osin	Jatkuvaa	ELY-keskus
Espoon virtavesikartoituksen tuloksien hyödyntäminen puronvarsikohteiden hoidossa	Jatkuvaa	Luonnonhoitoyksikkö, maanomistajat
Metsätyöohjelman kommentointi	Jatkuvaa	Luonnonhoitoyksikkö

Hulevedet

Taulukko 5. Toimenpiteet hulevesien hallinnan tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Laaditaan Pääkaupunkiseudun työmaavesiopas	Valmis. Pääkaupunkiseudun työmaavesiohje julkaistiin 15.3.2024.	PKS ympäristönsuojelut, rakennusvalvonnat ja tekniset keskuksset, HSY
PKS työmaavesioppaan ja maalämpökaivojen porausvesien käsittelyohjeen jalkauttaminen	Kaupunkitekniikan keskuksella käynnistymässä työmaavesipilotti Mulbyn ja Äminnen kaava-alueelle. Alustavat työmaavesisuunnitelmat valmiit. Myös muita työmaavesienhallintasuunnitelmia teetetty kaupunkitekniikan keskuksen rakentamishankkeisiin.	Kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, hulevesityöryhmä, ympäristönsuojelu, HSY
Happamien sulfaattimaiden kansallinen opas rakennushankkeisiin 2022- oppaan jalkauttaminen	Valmis/Jatkuvaa.	Kaupunkitekniikan keskus, ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta, ELY-keskus, Geologian tutkimuskeskus

Espeen hulevesiohjelman toteutus ja jalkauttaminen kaupungin eri toimialoille	Jatkuvaa. Hulevesityöryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Työryhmässä seurataan hulevesiohjelman toimenpiteiden edistymistä.	Hulevesityöryhmä, kaupungin kaikki toimialat, HSY
Hulevesien puhdistaminen biohiilen avulla – pilottiprojektin vaikuttavuuden seuranta	Otsolahden biohiili-suodattimen puhdistustehon seuranta jatkuu.	Kaupunkitekniikan keskus
Hulevesien laadullisen käsittelyn tehostaminen	Jatkuvaa. Seurataan tarvittaessa. Luonnonmukaisten hulevesirakenteiden seuranta -hanke (Helsinki, Espoo, Vantaa yhteistyössä) käynnissä.	Kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu,
Hulevesitiedon hallinta -hanke (HUTI)	Valmis. SeutuRuudun hulevesiprofiili käytössä, halukkaat ovat voineet hakea järjestelmään tunnukset.	HSY ja kunnat
Kehitetään tiesuolauksen vesistövaikutusten vähentämistä	Ei aloitettu.	Kaupunkitekniikan keskus, väylävirasto, ympäristönsuojelu, ELY-keskus

Ilmastonmuutokseen varautuminen

Taulukko 6. Toimenpiteet ilmastonmuutokseen varautumiseen.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Vesiuomat (myös rajaojat) pyritään säilyttämään avoimina ja niiden putkituksia maan alle tulee välttää	Jatkuvaa.	Kaupunkitekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu, asukkaat
Tulvatasanteet ja vesienhoidollisesti sopivien tulvasuojelukeinojen lisääminen	Jatkuvaa. Niipperin tulvatasanteen vedenlaadun tarkkailu jatkuu. Gräsanojan 2. osuus toteutettu.	Kaupunkitekniikan keskus, maan- ja vesialueen omistajat, ojitusyhteisöt, ELY-keskus, ympäristönsuojelu
Luonnonmukaisia hulevesien käsittelymenetelmiä myös vanhoille asuinalueille	Jatkuvaa. Apuna Espoon viherkerrointyökalu.	Kaupunkitekniikan keskus, luonnonhoito ja viheryksikkö, hulevesityöryhmä, rakennusvalvonta
Luonnonmukaisten hulevesien käsittelymenetelmien edistäminen	Jatkuvaa. Apuna Espoon viherkerrointyökalu.	Ympäristönsuojelu, Kaupunkitekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu, hulevesityöryhmä, rakennusvalvonta

Viherkattojen edistäminen	Jatkuvaa. Apuna Espoon viherkerrointyökalu.	Kaupunkisuunnittelu, rakennusvalvonta, tilapalvelut
---------------------------	---	---

Kaavoitus

Taulukko 7. Toimenpiteet kaavoituksen vesiensuojelun tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Tilan varaaminen lumelle sekä hulevesien viivyttämiseksi ja imeyttämiseksi	Jatkuvaa.	Kaupunkisuunnittelu, Kaupunkitekniikan keskus
Asemakaavan hulevesimääräysten kehittäminen	Jatkuvaa. Asemakaavan maisema-arkkitehtiharjoittelija on kerännyt esimerkkejä muiden kaupunkien hulevesimääräyksistä. Yleiskaava 2060 hulevesien hallinnan periaatteet työn yhteydessä on käyty keskustelua mahdollisista päivitystarpeista hulevesimääräykseen.	Kaupunkisuunnittelu, hulevesityöryhmä
Maankäytön suunnittelussa otetaan huomioon olemassa oleva tieto sisävesien ja merialueen luontoarvioista	Jatkuvaa.	Kaupunkisuunnittelu, Ympäristönsuojelu
Läpäisemättömän pinnan määrä pidetään mahdollisimman pienenä	Jatkuvaa. Yleiskaava 2060 hulevesien hallinnan periaatteet työn yhteydessä on käyty keskustelua pientalotonttien riittävästä läpäisemättömän pinnan määrän määrittelemisestä ja tarkasteltu muutamien kohteiden nykytilan läpäisemättömän pinnan osuus. Espoon viherkerroin ohjaa asemakaavahankkeita suosimaan enemmän läpäiseviä ja kasvipeitteisiä pintoja läpäisemättömien sijaan.	Kaupunkisuunnittelu, Kaupunkitekniikan keskus
Arvokkaat virtavesi- ja pienvesikohteet sekä niiden luontainen vesitasapaino tunnistetaan ja turvataan kaavoituksen ja muun suunnittelun keinoin	Jatkuvaa.	Kaupunkisuunnittelu, Ympäristönsuojelu
Pohjavesien muodostumisalueiden huomiointi siten, että vettä imeytyy riittävästi maaperään	Jatkuvaa.	Kaupunkisuunnittelu, Ympäristönsuojelu
Maankäytön suunnittelu haja-asutusalueilla siten, että taajamiin on kannattavaa rakentaa jätevesiviemäriverkosto	Jatkuvaa	Kaupunkisuunnittelu

Tulvasuojelun suunnittelu kaavoituksessa	Jatkuvaa.	Kaupunkisuunnittelu, Kaupunkitekniiikan keskus
--	-----------	--

Vedenotto

Taulukko 8. Toimenpiteet vedenoton haitallisten vesistövaikutusten hillitsemiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Vedenoton vaikutuksista tehostettua neuvontaa vedenottajille	Ei aloitettu.	Ympäristönsuojelu, ELY-keskus
Valvonta AVI:n luvittamissa vedenotto-kohteissa	Jatkuvaa	ELY-keskus, Ympäristönsuojelu
Vähävetisyysajan dokumentointi	Osin jatkuvaa vedenottolupamääräysten mukaisesti	Vedenottajat

Vesistökuunnostus- ja hoitotoimenpiteet

Järvi- ja rannikkovesikunnostukset

Taulukko 9. Toimenpiteet järvi- ja rannikkovesikunnostuksien edistämiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Päivitetään järvikunnostusopas asukkaille	Ei aloitettu.	Ympäristönsuojelu
Toteutetaan kunnostustoimenpiteitä	Ks. Vesistökohtaiset kunnostustoimenpiteet.	Hankekohtaisesti osakaskunnat, yhdistykset, ympäristönsuojelu ja Kaupunkitekniiikan keskus
Pienten vesistökuunnostusavustusten tarjoaminen	Vuonna 2025 avustettu toimenpiteitä Hannusjärvellä, Kalajärvellä, Lippajärvellä, Nupurinjärvellä, Pitkäjärvellä ja Sahajärvellä.	Ympäristönsuojelu
Asukasyhteistyö: tilaisuudet ja yhteydenpito kunnostuksiin liittyen	Kunnostushankkeen palavereita ei järjestetty. Lippajärvellä pidettiin asukastilaisuus, jossa kerrottiin Lippajärven tilasta.	Hankekohtaisesti osakaskunnat, yhdistykset, ympäristönsuojelu ja Kaupunkitekniiikan keskus

Virtavesikunnostukset

Taulukko 10. Virtavesikunnostukset ja niihin liittyvät toimenpiteet.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Vaellusesteiden sijainnin päivittäminen kaupungin paikkatietojärjestelmään	Vaellusesteitä päivitetty Virtavesikartoituksen (2025) yhteydessä Gräsanojalla, Mankinjoella ja Kvarbyånilla.	Kaupunkitekniikan keskus, ympäristönsuojelu
Pienten vaellusesteiden poisto (esim. tierumpujen muutos tai korvaaminen silloilla)	Jatkuvaa. Ympäristönsuojelu hankkeissa mukana kommentoimassa tierumpujen suunnitelmia ja esteettömyyttä.	Vastuu kaupungin mailla ja kunnossapitoalueilla: Kaupunkitekniikan keskus ja avo-oja työryhmä. Muualla vastuutahoina tiekunnat, maan- ja vesialueenomistajat, ojitus- tai perkausyhtiöt
Suurten vaellusesteiden (säännöstelypadot) poisto, kalateiden suunnittelu ja rakentaminen	Dämmanin kalatie ja Nuuksion Pitkäjärven luusuan toimenpiteet valmistuivat 2025. Bodominjärven kalatiehanke käynnistyi 2025 ja varsinainen rakentaminen käynnistyy 2026.	HSY, Kaupunkitekniikan keskus
Pienten virtavesien kunnostukset	Ei toimenpiteitä 2025.	Vesialueen omistajat, ojitus- ja perkausyhteisöt, yhdistykset ympäristönsuojelu
Suurten virtavesien elinympäristö- ja kalataloudelliset kunnostukset	Ei toimenpiteitä 2025.	Hankekohtaisesti, ylläpito jatkuvaa
Päivitetään opas uomien muokkaamiselle ja oppaan jalkautus	Ei aloitettu.	Ympäristönsuojelu, Kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Säännöstelyn purku ja muutosselvitykset	Dämmanin kalatie ja Nuuksion Pitkäjärven luusuan toimenpiteet valmistuivat 2025. Bodominjärven kalatiehanke käynnistyi 2025 ja varsinainen rakentaminen käynnistyy 2026.	HSY, Kaupunkitekniikan keskus
Vaelluskalojen kutu- ja pienpoikasalueiden kartoitus	Kutualueiden sijainteja päivitetty Virtavesikartoituksen (2025) yhteydessä Gräsanojalla, Mankinjoella ja Kvarbyånilla.	Ympäristönsuojelu, yhdistykset, Luonnonvarakeskus, Helsinki-Espoo kalatalousalue

Vesistökohtaiset toimenpiteet

Mankinjoen vesistö

Taulukko 11. Toimenpiteet Mankinjoen vesistön vesimuodostumien hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Loojärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Ei toimenpiteitä 2025.	Espoon ja Kirkkonummen ympäristönsuojelut
Loojärvi	Vaellusesteen purku	Mankinjoen perkausyhtiö tilaamat suunnitelmat padon purulle valmistuneet. Syksyn 2025 kokouksessa päätetty kilpailuttaa rakennuttaja kevään 2026 aikana.	Mankinjoen perkausyhtiö
Nuuksion Pitkäjärvi	Säännöstelypadon korvaaminen pohjapadolla	Valmistunut 2025.	HSY yhteistyössä Kaupunkitekniiikan keskuksen kanssa
Dämman	Säännöstelypadon korvaaminen pohjapadolla ja kalatie	Valmistunut 2025.	HSY yhteistyössä Kaupunkitekniiikan keskuksen kanssa
Gumbölenjoki	Alivirtaamakauden veden riittävyyden dokumentointi ja hyödynsaajien neuvonta	Virtaaman dokumentointi osa vedenottolupia.	Golfkentät
Muut vesimuodostumat	Tarvittaessa toimenpiteitä hyvän tilan säilyttämiseksi tai sen saavuttamiseksi	Vieraslajien torjunta 2025. Päätös osallistumisesta LUVY:n vetämään Mankinjoki-visioon.	Nuuksion Sahajärvi-seura ry

Espoonjoen vesistö

Taulukko 12. Toimenpiteet Espoonjoen vesistön vesimuodostumien hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Matalajärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Ei edistynyt 2025.	Metsähallitus, Microsoft, Fortum
Matalajärvi	Säännöstelyn kehittäminen, vaellusesteen poisto	Suunnitelmat valmistuivat. Rakentaminen käynnistyi 2025 lappoputken poistolla.	HSY yhteistyössä Kaupunkitekniiikan keskuksen kanssa

Bodominjärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Ei aloitettu.	Vesialueen omistajat, valuma-alueen maanomistajat ja yhdistykset, ojitusyhteisöt, ympäristönsuojelu
Bodominjärvi	Säännöstelypadon uusiminen ja kalojen nousuesteen poisto	Suunnitelmat valmistuivat. Rakentaminen käynnistyi 2025 lappoputken poistolla.	HSY yhteistyössä Kaupunkitekniiikan keskuksen kanssa
Espoon Pitkäjärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Pitkäjärven Järvenperän kunnostuksen esiselvitys laadittu. Kunnostussuunnitelman mukainen hoitokalastus tehty ja talviaikaista hapetusta jatkettu 2025.	Ympäristönsuojelu, Kaupunkitekniiikan keskus, Vantaan kaupunki, ELY-keskus
Lippajärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Talviaikaista hapetusta jatkettu 2025.	Ympäristönsuojelu, Kaupunkitekniiikan keskus, Vantaan kaupunki, ELY-keskus
Glomsinjoki	Vaellusesteiden poisto: Bembölen Myllykosken myllypato	Toimenpide valmis. Myllyrauniot kunnostettu ja samassa yhteydessä tehty ELY-keskuksen ohjauksessa virtavesikunnostusta, jolla pyritti helpottamaan kalojen nousua. Nousuestettä ei voi kokonaan poistaa.	Kaupunkitekniiikan keskus
Glomsinjoki	Alivirtaamakauden veden riittävyyden dokumentointi ja hyödynsaajien neuvonta	Ei aloitettu.	Hyödynsaajat, ympäristönsuojelu, ELY-keskus
Glimsinjoki	Alivirtaamakauden veden riittävyyden dokumentointi ja hyödynsaajien neuvonta	Ei aloitettu.	Hyödynsaajat, ympäristönsuojelu, ELY-keskus
Muut vesimuodostumat	Tarvittaessa toimenpiteitä hyvän tilan säilyttämiseksi tai sen saavuttamiseksi	Nauriskaskenojan tulvatasanteet valmistuneet.	Vesialueen omistajat, osakaskunnat, yhdistykset, ympäristönsuojelu ja Kaupunkitekniiikan keskus

Vantaanjoen vesistö

Taulukko 13. Toimenpiteet Vantaanjoen vesistön vesimuodostumien hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Lakistonjoki-Raasilanoja	Vaellusesteiden poisto; Lakiston pato ja Takkulan Myllyojan pato	Ei aloitettu.	Hyödynsaajat, vesialueen omistajat, valuma-alueen maanomistajat ja yhdistykset, ELY-keskus
Muut vesimuodostumat	Tarvittaessa toimenpiteitä hyvän tilan säilyttämiseksi tai sen saavuttamiseksi	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Hankekohtaisesti vesialueen omistajat, osakaskunnat, yhdistykset, ympäristönsuojelu ja Kaupunkitekniikan keskus

Finnobäckenin vesistö

Taulukko 14. Toimenpiteet Finnobäckenin vesistöalueen hyvän tilan saavuttamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Tarvittaessa huomioitu ja huomioidaan määräyksiin läheisten asemakaavahankkeiden yhteydessä.	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelukeskus, Kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Uomien ennallistaminen ja kalataloudelliset elinympäristökunnostukset	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristönsuojelu
Vaellusesteiden poisto	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristönsuojelu

Monikonpuron vesistö

Taulukko 15. Toimenpiteet Monikonpuron vesistöalueen hyvän tilan saavuttamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Huomioidaan läheisten asemakaavahankkeiden yhteydessä. Leppävaaran keskuksen hulevesi- ja tulvaselvitys aloitettu 2025.	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelukeskus, Kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Uomien ennallistaminen ja kalataloudelliset elinympäristökunnostukset	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristönsuojelu

Vaellusesteiden poisto	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, HSY
------------------------	-----------------------------------	-------------------------------

Gräsanojan vesistö

Taulukko 16. Toimenpiteet Gräsanojan vesistöalueen hyvän tilan saavuttamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Henttaanmyllyn asemakaava ja Kyläseppä-Storhemt hulevesiselvitys, Suosaaren asemakaavan muutoksen hulevesiselvitys.	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelukeskus, Kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Uomien ennallistaminen ja kalataloudelliset elinympäristökunnostukset	2 ja 1b osa-alue (keskiosa Mankkaanlaaksontieltä Hauenkalliontielle) valmistuu keväällä 2026, 1a loppuosa Haukilahden satamasta Hauenkalliontielle suunnittelussa.	Kaupunkitekniikan keskus
Virtavesien ennallistaminen	Kutusoraikko suunniteltu Olarinluomanpuiston kohdalle Gräsanojan tulvahankkeen yhteydessä.	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristösuojelu
Vaellusesteiden poisto	Lukupurolla vanhan mittapadon kunnostuksen suunnittelu aloitettu.	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristösuojelu

Soukanojan vesistö

Taulukko 17. Toimenpiteet Soukanojan vesistöalueen hyvän tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Virtavedet	Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Tarvittaessa huomioitu ja huomioidaan määräyksin läheisten asemakaavahankkeiden yhteydessä.	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelu, Kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Virtavedet	Uomien ennallistaminen ja kalataloudelliset elinympäristökunnostukset	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristösuojelu
Virtavedet	Vaellusesteiden kartoitus ja poisto	Ei käynnissä olevia toimenpiteitä	Kaupunkitekniikan keskus, yhdistykset, ympäristösuojelu

Hannusjärvi	Rehevöityneen järven kunnostus	Suunnitelmat valmistuneet 2025 ja saatu maisematyöluupa. Laskuojan kunnostus käynnistyy 2026. Työmaavesien hallintasuunnitelmat laadittu Hannusrannan asemakaavan kunnallisteknisen rakentamiseen.	Espoon Hannusjärven suojelu ry, Kaupunkitekniikan keskus
-------------	--------------------------------	---	--

Rannikkovedet

Taulukko 18. Toimenpiteet rannikkovesien hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi.

Vesimuodostuma	Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutaho
Koko rannikkoalue	Ulkoisen kuormituksen vähentäminen	Tarvittaessa huomioitu ja huomioidaan määräyksiin läheisten asemakaavahankkeiden yhteydessä.	Maanomistajat, kiinteistönomistajat, kaupunkisuunnittelukeskus, Kaupunkitekniikan keskus, rakennusvalvonta, HSY
Koko rannikkoalue	Rehevöityneiden merenlahtien kunnostustarpeen arviointi ja kunnostus	Sömmarö Seura ry:n Kättvikenin hanke, jossa pyritään entisöimään sisäsaariston luonnollista virtaamaa. Hanke on Suvisaariston vesistönkunnostuksen osahanke.	Ympäristönsuojelu, Kaupunkitekniikan keskus, osakaskunnat, yhdistykset
Koko rannikkoalue	Kalojen tärkeimpien kutualueiden tunnistaminen, turvaaminen ja kunnostaminen	Kaloja istutetaan ja kalaston tilaa seurataan PKS tarkkailujen yhteydessä.	Helsinki-Espoon kalatalousalue, Luonnonvarakeskus, ELY-keskus, Metsähallitus (VELMU), ympäristönsuojelu, Kaupunkitekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu
Koko rannikkoalue	Tiedot arvokkaista meriluontokohteista ja -lajistosta kaupungin paikkatietojärjestelmässä	Vedenalaista lajistoa on kartoitettu Bergön luontoselvityksen yhteydessä.	Ympäristönsuojelu, Metsähallitus (VELMU), Kaupunkitekniikan keskus
Koko rannikkoalue	Venesatamista aiheutuvien haittojen vähentämisen	Jatkuvaa.	Liikuntapalvelut, venekerhot, ELY-keskus, AVI, ympäristönsuojelu,
Koko rannikkoalue	Vesirakentamisesta ja ruoppauksista aiheutuvien haittojen vähentäminen	Jatkuvaa. Ruoppaushakemuksien kommentointi. ELY julkaissut oppaan pienruoppausten tekoon	Toiminnanharjoittajat, ELY-keskus, AVI, ympäristönsuojelu, rakennusvalvontakeskus

Otsolahti	Rehevöityneen merenlahden kunnostus	Meriuposkuoriaisselvitys Otsolahdelta valmistunut 2025. Otsolahden biohiilisuodattimen vesinäyteseuranta.	Kaupunkitekniikan keskus
-----------	-------------------------------------	---	--------------------------

Tutkimus ja toimenpiteiden vaikutusten seuranta

Taulukko 19. Toimenpiteet tiedon lisäämiseksi pinta- ja pohjavesien tilasta sekä luontoarvoista.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Pintavesien laadun seuranta	Jatkuvaa. Vuonna 2025 ympäristönsuojelun seurannassa oli 11 järveä ja lampea, sekä 13 joki ja purokohdetta.	Ympäristönsuojelu, ELY-keskus, velvoitetarkkailun alaiset toimijat
Pohjavesien laadun ja pinnantason seuranta	Jatkuvaa.	Ympäristönsuojelu, geotekniikkayksikkö, HSY
Asukkaiden ohjeistus omatoimiseen vesistöjen tarkkailuun	Ohjeistusta annettu pyydettyä.	Ympäristönsuojelu
Tiedon lisääminen järvien luontoarvoista	Suunnitteluvaiheessa.	Ympäristönsuojelu

Viestintä ja neuvonta

Taulukko 20. Toimenpiteet pinta- ja pohjavesiin liittyvän viestinnän ja neuvonnan tehostamiseksi.

Toimenpide	Toimenpiteen tilanne	Vastuutahot
Tutkimus- ja selvitystiedon jakaminen ja jalkauttaminen	Jatkuvaa.	Ympäristönsuojelu, Kaupunkitekniikan keskus, kaupunkisuunnittelu
Viestinnän tehostaminen vesistöjen tilasta ja kunnostushankkeista	<p>Espoon Pitkäjärven ja Lippajärven liittyvillä hankkeilla on omat nettisivut. Kunnostushankkeen ajankohtaisista asioista viestitään hankkeen sidosryhmille.</p> <p>Esbongari kiersi Espoon luontokohteilla mukana vesiaiheisia kohteita mm. Glimsinjoki, Gåsgrund, Eteläinen Myllyjärvi, Espoonlahden luonnonsuojelualue ja Tremanskärr.</p>	Ympäristönsuojelu, Kaupunkitekniikan keskus
Neuvonnan tehostaminen kaupungin ulkopuolisille tahoille	Mahanpuruja muovista - viestintäkampanja 2025	Ympäristönsuojelu, Kaupunkitekniikan keskus, HSY

